

Θεματική ενότητα:
«Σεξουαλική
Διαπαιδαγώγηση»

Αγωγή Υγείας – Ειδική Αγωγή

Σταύρη Πλατή

«Διδακτικές αρχές και πρακτικές σχεδιασμού μαθήματος στην Ειδική Αγωγή»

Οι έννοιες παρουσιάζονται σταδιακά και με σαφή δομή:

- * Η ύλη:
- Διασπάται σε μικρούς διδακτικούς στόχους
- Διδάσκεται βήμα - βήμα

* Χρειάζεται να παρέχεται επαρκής χρόνος για κατανόηση

Αξιοποίηση πολυαισθητηριακής μάθησης

Ενδεικτικά:

- οπτικά μέσα (εικόνες, σύμβολα)
- μη λεκτική επικοινωνία (εκφράσεις και κινήσεις χεριών/σώματος)
- δραστηριότητες αφής
- αισθητηριακά ερεθίσματα
- παιχνίδι ρόλων

«Διδακτικές αρχές και πρακτικές σχεδιασμού μαθήματος στην Ειδική Αγωγή»

Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Στις ειδικές μονάδες υπάρχει μεγάλη ποικιλία αναγκών, καθώς οι μαθητές μπορεί να παρουσιάζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά και μαθησιακά προφίλ.

Για τον λόγο αυτό:

- το περιεχόμενο προσαρμόζεται
- οι δραστηριότητες διαφοροποιούνται
- ο ρυθμός του μαθήματος αλλάζει ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών.

Αξιοποίησή των προσωπικών ενδιαφέροντα των μαθητών/μαθητριών.

- Θεατρικό παιχνίδι
- μουσική,
- τραγούδι,
- θέατρο σκιων

«Διδακτικές αρχές και πρακτικές σχεδιασμού μαθήματος στην Ειδική Αγωγή»

Η επανάληψη είναι βασικό στοιχείο μάθησης.

Η ίδια έννοια μπορεί να επανέρχεται μέσα :

- από παιχνίδι
- από εικόνες
- από ιστορίες
- από δραματοποίηση
- από τραγούδι ή σύνθημα

Προσαρμογή στην κατάσταση των μαθητών/μαθητριών

Ενδέχεται να είναι κουρασμένοι ή υπερφορτωμένοι από ερεθίσματα.

Σε αυτές τις περιπτώσεις:

- Μειώνονται τα ερεθίσματα
- Παρεμβάλλεται σύντομο διάλειμμα
- Απλοποιείται η δραστηριότητα
- Προσαρμόζεται ο ρυθμός του μαθήματος
- Υπάρχει διαθέσιμο εναλλακτικό υλικό και δραστηριότητες για πιθανές προσαρμογές

ΑΞΟΝΑΣ 3:

Δημιουργία και Βελτίωση Κοινωνικού Εαυτού ΕΝΟΤΗΤΑ:

3.1. Οικογενειακός Προγραμματισμός, Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία

Σκοπός: Οι μαθητές/μαθήτριες να αναγνωρίζουν το σώμα τους και τα προσωπικά τους όρια και να εφαρμόζουν βασικές συμπεριφορές προστασίας του σώματός τους σε σχέση με τον προσωπικό χώρο και το άγγιγμα (καλύπτει σώμα, ιδιωτικότητα, όρια, προστασία)

Προαπαιτούμενες (Προϋπάρχουσες) γνώσεις

- Βασικά μέρη του σώματος
- Αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων
- Βασικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις
- Προσωπικός χώρος.

Πυρηνικές Γνώσεις:

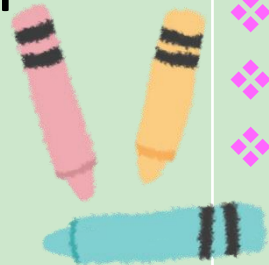
- Σώμα
- Ιδιωτικά μέρη
- Προσωπικός χώρος
- Άγγιγμα - όρια
- Διατύπωση «όχι» - απομάκρυνση - αναζήτηση βοήθειας
- Αυτοπροστασία από κακοποίηση

Δείκτης Επιτυχίας:

Οι μαθητές/μαθήτριες να ενισχύουν την ικανότητά τους να προστατεύουν το σώμα και τα προσωπικά τους όρια, αναγνωρίζοντας συμπεριφορές που μπορεί να συνδέονται με σεξουαλική κακοποίηση.

Δείκτες Επάρκειας

- ❖ Αναγνώριση και ονομασία βασικών μερών του σώματος
- ❖ Ερμηνεία ιδιωτικών (απόκρυφων) μερών του σώματος
- ❖ Διάκριση δημόσιου και ιδιωτικού χώρου
- ❖ Σύνδεση ιδιωτικών μερών του σώματος και δημόσιου/ιδιωτικού χώρου (ενδεδειγμένες δραστηριότητες/συμπεριφορές σε κάθε χώρο)
- ❖ Διασαφήνιση έννοιας προσωπικού χώρου
- ❖ Δεκτικότητα της σωματικής αυτονομίας και των προσωπικών ορίων (λήψη/παροχή άδειας πριν από ένα άγγιγμα)
- ❖ Αναγνώριση κατάλληλου και μη κατάλληλου αγγίγματος
- ❖ Εξάσκηση στην έκφραση άρνησης («Όχι») σε άβολες καταστάσεις
- ❖ Δεκτικότητα στην αναζήτηση βοήθειας από έμπιστο ενήλικα/σχολείο (κριτήρια επιλογής)

Υλικά/Μέσα:

- Πίνακας και μαρκαδόρους
- Φωτογραφίες ιδιωτικών χώρων και φωτογραφίες δημοσίων χώρων
- Εικόνες σώματος
- Καρτέλες με συμπεριφορές που είναι αποδεχτές σε δημόσιους/ ιδιωτικούς χώρους.
- Κούκλες για αναπαράσταση
- Αυτοκόλλητα / πλαστελίνη για τα απόκρυφα μέρη
- Το τηλεοπτικό σποτ 30'' «Κίκο και το Χέρι», «Το μυστικό της Νίκης» 2. Το παιδικό παραμύθι «Κίκο και το Χέρι»,

Μεθοδολογία:

- Παιχνίδια ρόλων – δραματοποίηση.
 - Ιδεοθύελλα- Συζήτηση
 - Μελέτη περίπτωσης
 - Επίλυση προβλήματος
 - Παιχνίδια
 - Βιωματική δραστηριότητα
 - Κατευθυνόμενος διάλογος (ερωταποκρίσεις) - συζήτηση, Διαλογική - Μαιευτική
 - Επίδειξη (παρουσίαση λεκτικών – οπτικών πληροφοριών)
 - Ομαδοκεντρική προσέγγιση – Συνεργατική
 - Εικόνες: φωτογραφίες, ζωγραφιές, κολάζ, αφίσα.
-

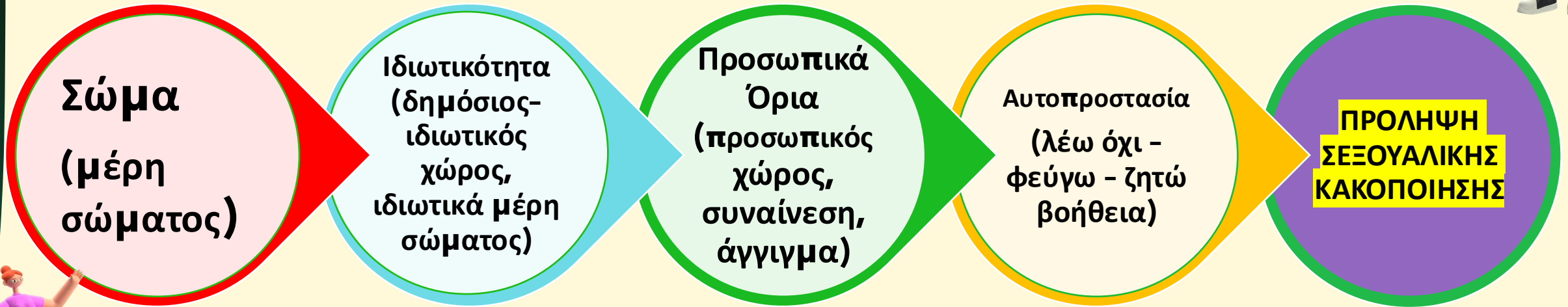
ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ της έννοιας της προστασίας

Οι δραστηριότητες εξελίσσονται επαγωγικά.

Η συγκεκριμένη ιεράρχηση των εννοιών είναι πολύ σημαντική:

- η έννοια της σεξουαλικής κακοποίησης δεν εισάγεται απότομα - οικοδομείται μέσα από απλές και κατανοητές έννοιες,
- οι μαθητές/μαθήτριες οδηγούνται βήμα-βήμα στην έννοια της αυτοπροστασίας.

ΔΟΜΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
<p>A. Σώμα - 1η περίοδος</p> <p><u>Στόχος:</u> να αναγνωρίζουν βασικά μέρη του σώματος και να κατανοούν ότι το σώμα τους τους ανήκει.</p>	<p>Το σώμα μου</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ παιχνίδι ενεργοποίησης (χωρίς υποχρεωτικό άγγιγμα)➤ καρτέλες με μέρη σώματος
<p>B. Ιδιωτικότητα: δημόσιος - ιδιωτικός χώρος, ιδιωτικά μέρη σώματος, όρια</p> <p>1η-2η περίοδος</p> <p><u>Στόχοι:</u></p> <ul style="list-style-type: none">➤ να συνδέουν τον ιδιωτικό χώρο με τα ιδιωτικά μέρη του σώματος➤ να αποδέχονται ότι κάποια μέρη και συμπεριφορές είναι ιδιωτικά.	<p>Δημόσιος και ιδιωτικός χώρος - τι κάνουμε σε κάθε χώρο</p> <p>Ιδιωτικά μέρη του σώματος - γιατί είναι ιδιωτικά</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ δραστηριότητα δημόσιος - ιδιωτικός χώρος➤ σύνδεση με τι κάνουμε σε κάθε χώρο➤ εικόνες σώματος - αναγνώριση ιδιωτικών μερών➤ καθοδηγούμενη συζήτηση γιατί είναι ιδιωτικά

Γ. Προσωπικά Όρια: προσωπικός χώρος, συναίνεση, άγγιγμα, παραβίαση ορίων.

2η-3η περίοδος

Στόχοι:

- να αναγνωρίζουν τον προσωπικό χώρο και τα όρια του σώματος
- να διακρίνουν το αποδεκτό και μη αποδεκτό άγγιγμα.

Προσωπικός χώρος - ποιοι μπορούν να βρίσκονται κοντά μας

- δραστηριότητα για προσωπικό χώρο
- ποιοι μπορούν να βρίσκονται κοντά μας

Άγγιγματα - συγκατάθεση και άδεια

- εικόνες αγγιγμάτων (like / unlike)
- καθοδηγούμενη συζήτηση για συγκατάθεση/άδεια
- Το κριτήριο είναι το συναίσθημα = νιώθω άβολα, χωρίς άδεια, ιδιωτικά μέρη
- σενάρια ή αναπαράσταση με κούκλες

Δ. Τι κάνω αν κάτι με κάνει να νιώσω άβολα - (Αυτοπροστασία)

3η-4η περίοδος

Στόχος: να αναπτύξουν δεξιότητες αυτοπροστασίας και να γνωρίζουν πώς να αντιδρούν και να ζητούν βοήθεια

Αυτοπροστασία και αναζήτηση βοήθειας

- σενάρια ή ρόλοι
- τι κάνω αν δεν μου αρέσει ένα άγγιγμα
- τα τρία βήματα:
 1. λέω όχι
 2. απομακρύνομαι
 3. ζητώ βοήθεια

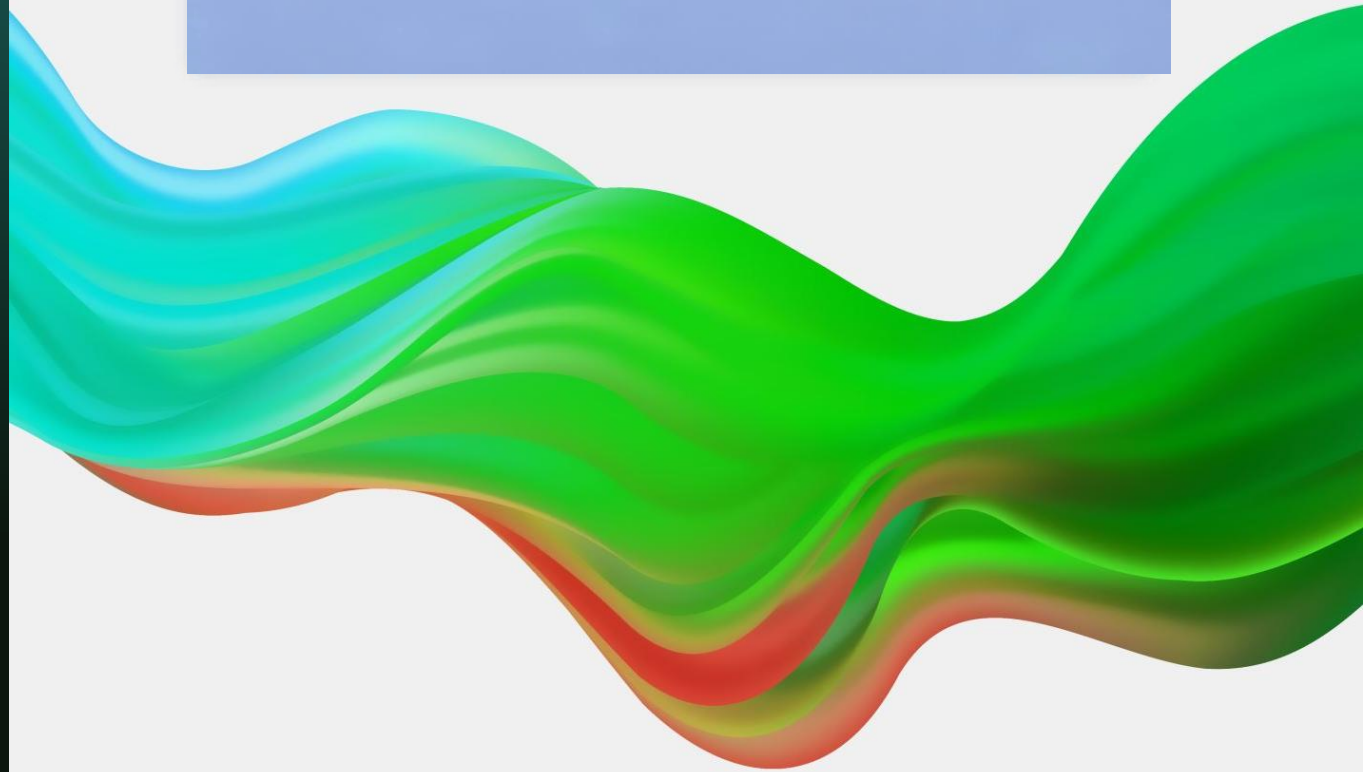
Κλείσιμο

Ανατροφοδότηση

- Ζάρι

«Κράτα με
ασφαλή» -
Όρια και
προφύλαξη

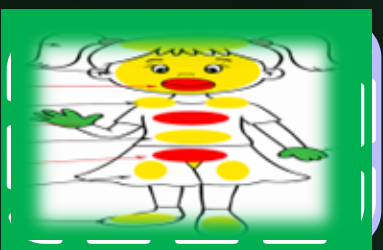

Α. Σώμα (μέρη σώματος)

Στόχος: να αναγνωρίζουν βασικά μέρη του σώματος και να κατανοούν ότι το σώμα τους, τους ανήκει

- **Παιχνίδι ενεργοποίησης με τα μέρη του σώματος.** Ο/Η εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να αγγίξουν διάφορα μέρη του σώματός τους με αστείο τρόπο, π.χ. άγγιξε το γόνατό σου με τη μύτη σου, άγγιξε το κεφάλι με τον αγκώνα σου, άγγιξε την πλάτη με τις δύο σου παλάμες κ.λπ.
- **Φύλλα εργασίας για σώμα**
- **Flash cards**
- **Καρτέλες με μέρη σώματος**
- **Puzzle**
- **Επιτραπέζια Παιχνίδια**
- **Τραγούδια**

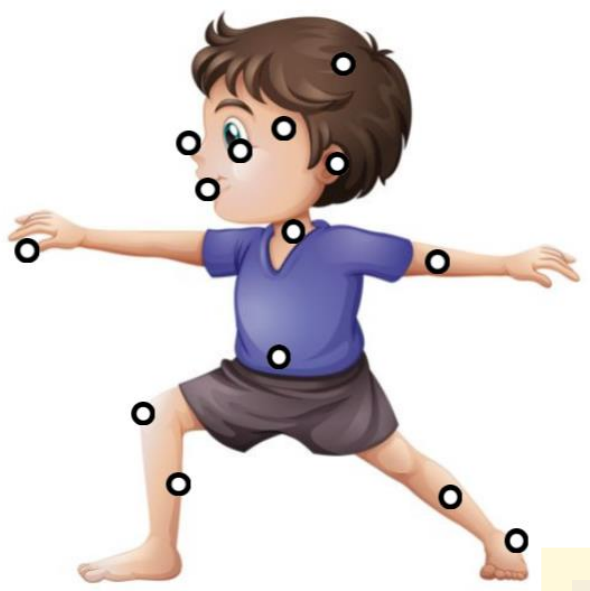

Tiro Twinkies

0:27

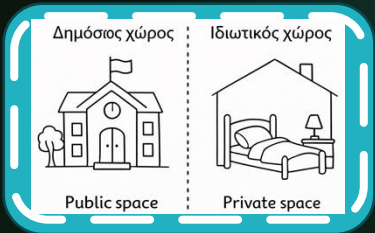
- ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ
- ΧΕΡΙ
- ΑΥΤΙ
- ΓΑΜΠΑ
- ΔΑΧΤΥΛΑ
- ΚΕΦΑΛΙ
- ΓΟΝΑΤΟ

- ΜΑΤΙ
- ΣΤΟΜΑ
- ΚΟΙΛΙΑ
- ΜΥΤΗ
- ΜΑΛΛΙΑ
- ΛΑΙΜΟΣ
- ΕΓΧΩ

Submit Answers

Β. Ιδιωτικότητα: δημόσιος - ιδιωτικός χώρος, ιδιωτικά μέρη σώματος, όρια

Στόχος: συνδέουν τον ιδιωτικό χώρο με τα ιδιωτικά μέρη του σώματος - αποδέχονται ότι κάποια μέρη και συμπεριφορές είναι ιδιωτικά

- Δραστηριότητα δημόσιος - ιδιωτικός χώρος
- Σύνδεση με τι κάνουμε σε κάθε χώρο
- Εικόνες σώματος - αναγνώριση ιδιωτικών μερών
- Καθοδηγούμενη συζήτηση γιατί είναι ιδιωτικά
- Παιχνίδια
- Δραματοποίηση

Δημόσιοι και Ιδιωτικοί χώροι

Είμαστε μόνοι μας ή με την οικογένειά μας και μπορούμε να κάνουμε πράγματα που δεν κάνουμε έξω.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Restaurant
FOOD

Είμαστε με πολλούς ανθρώπους και υπάρχουν κοινοί κανόνες συμπεριφοράς

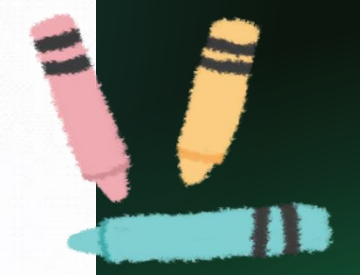
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ

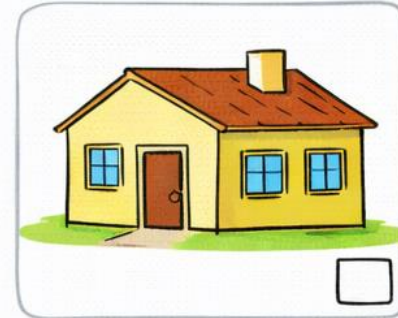
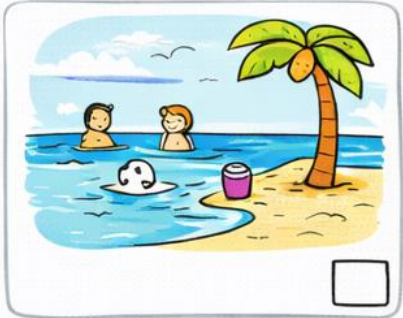
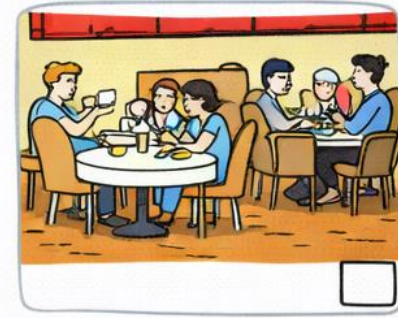
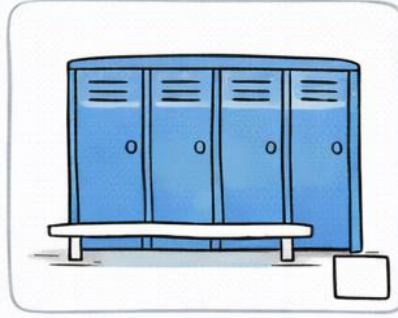
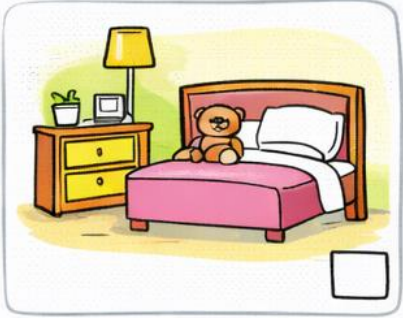
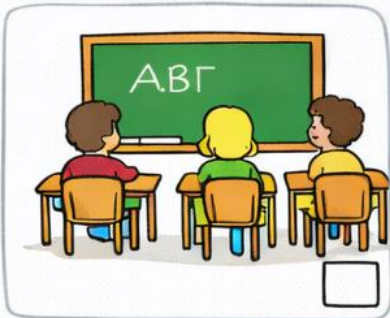
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ

Βρες τους ιδιωτικούς χώρους. Βάλε ✓ στις εικόνες που είναι ιδιωτικοί χώροι.

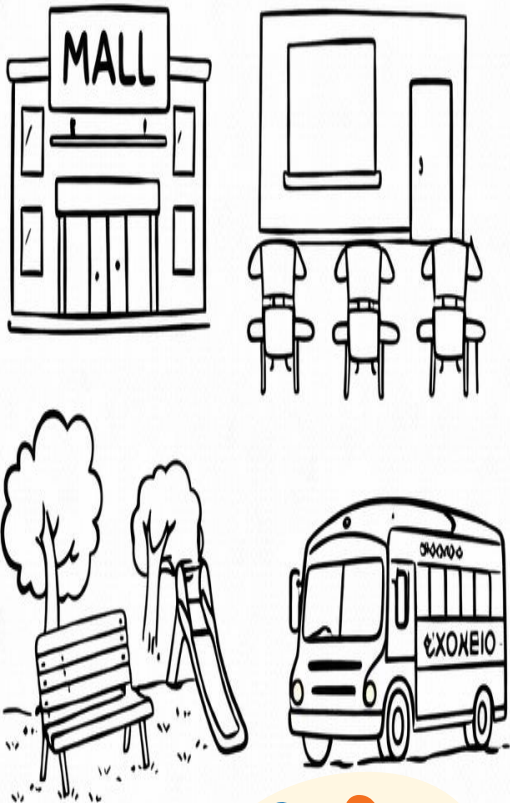

ΦΥΛΛΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

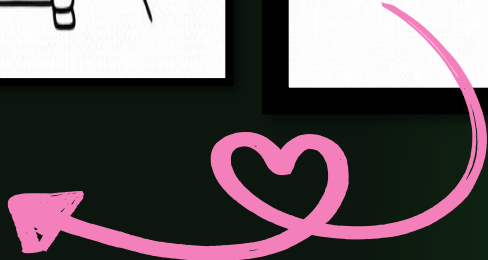
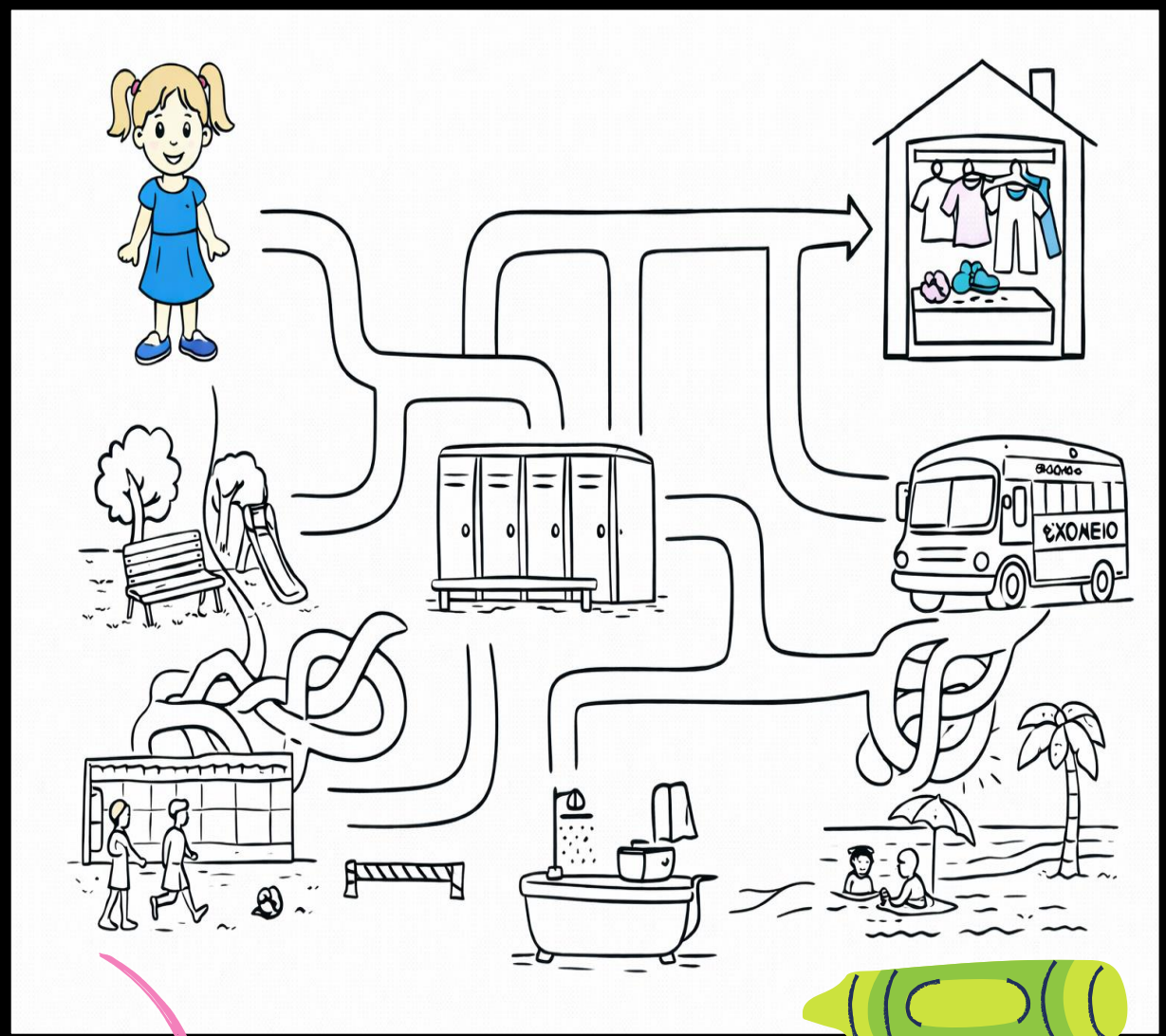
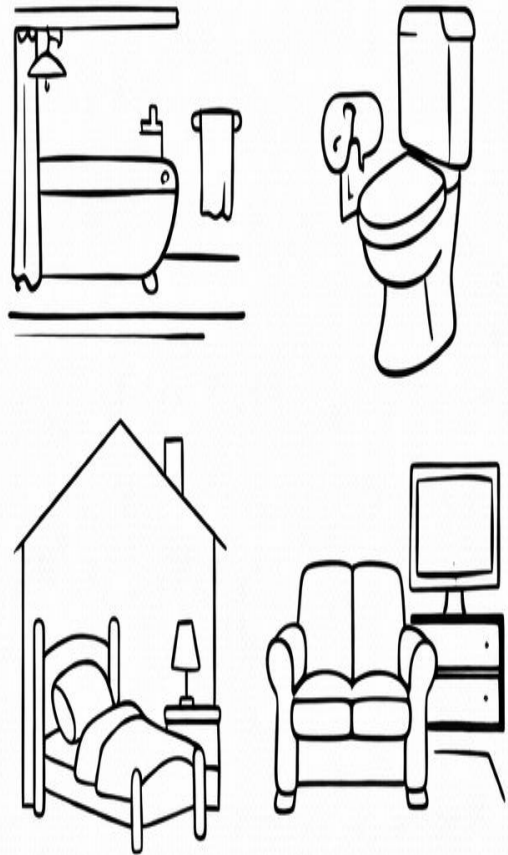

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δημόσιος χώρος

Ιδιωτικός χώρος

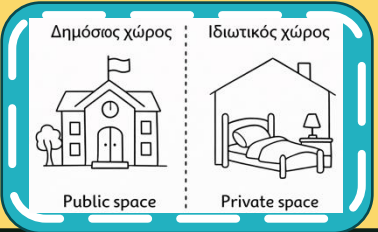

Γ. Προσωπικά Όρια: προσωπικός χώρος, συναίνεση, άγγιγμα, παραβίαση ορίων.

Στόχος: αναγνωρίζουν τον προσωπικό χώρο και τα όρια του σώματος - διακρίνουν αποδεκτό και μη αποδεκτό άγγιγμα.

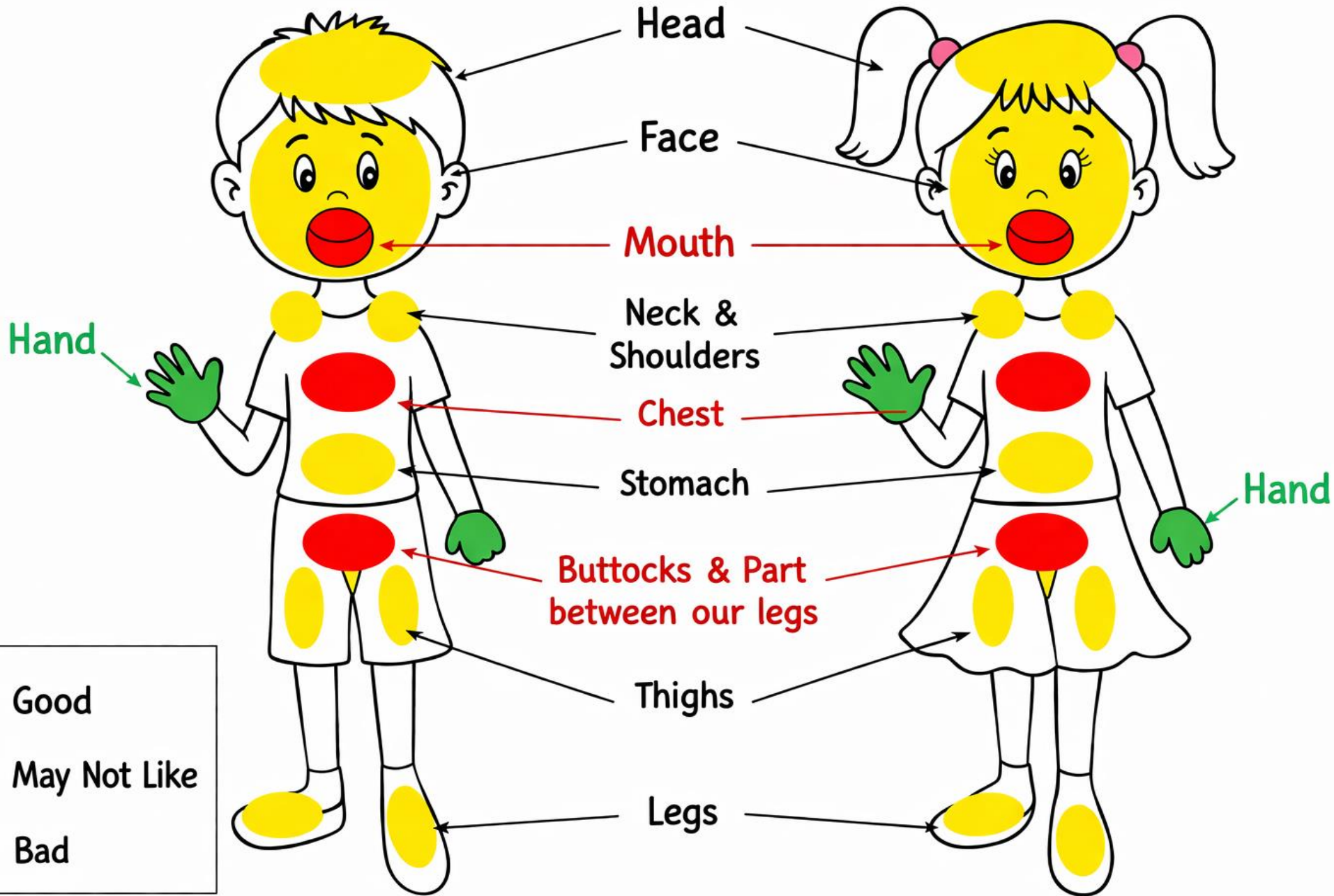
- Εικόνες αγγιγμάτων (like / unlike)
- Σενάρια ή αναπαράσταση με κούκλες
- Καθοδηγούμενη συζήτηση για συγκατάθεση/άδεια
- Δραστηριότητα για προσωπικό χώρο
- Ποιοι μπορούν να βρίσκονται κοντά μας

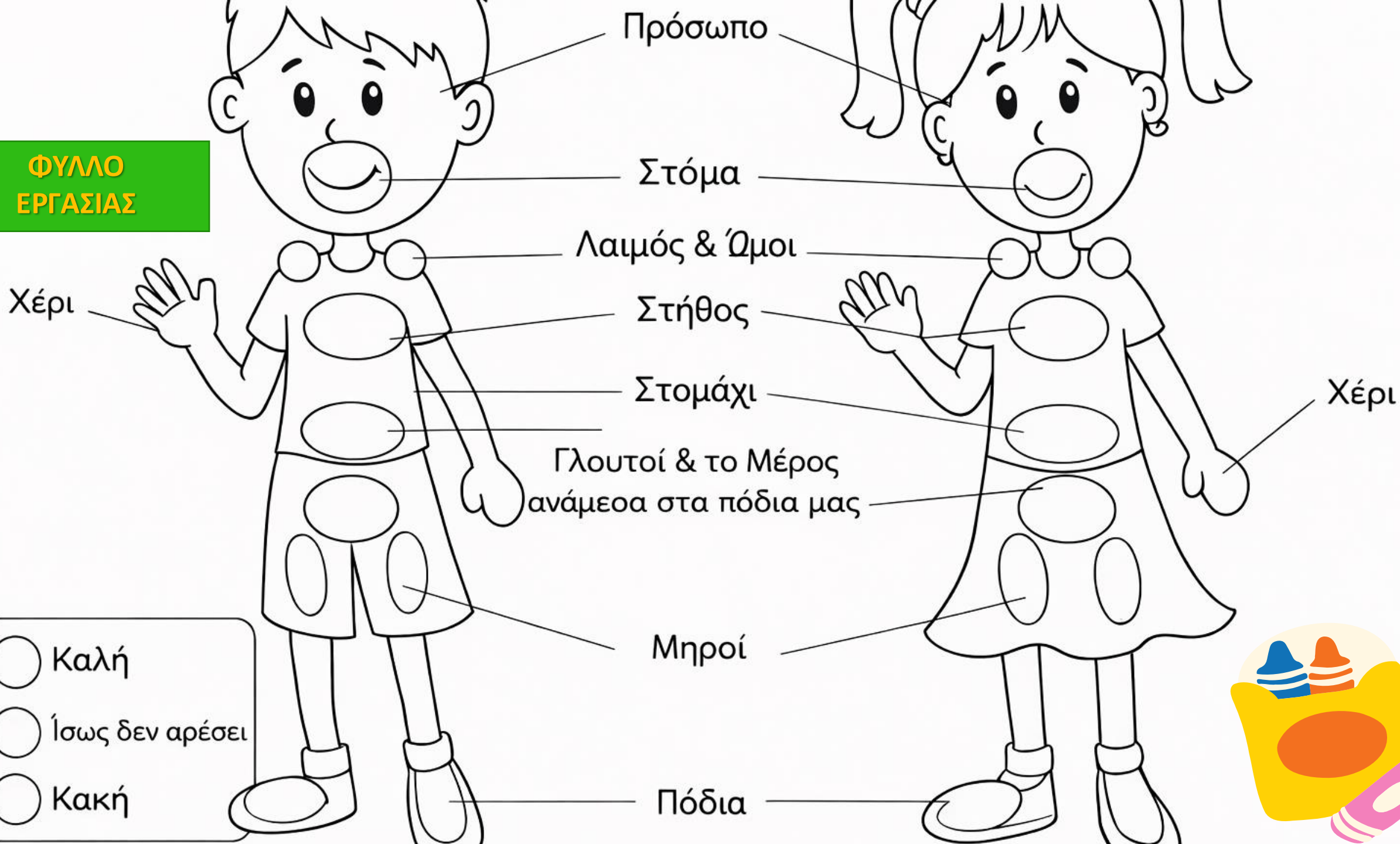
ΑΓΓΙΓΜΑ
ΚΑΙ ΟΡΙΑ

- Good
- May Not Like
- Bad

**ΦΥΛΛΟ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

- Καλή
- Ίσως δεν αρέσει
- Κακή

Ιδιωτικά μέρη του σώματος
δεν είναι μόνο η περιοχή των εσωρούχων

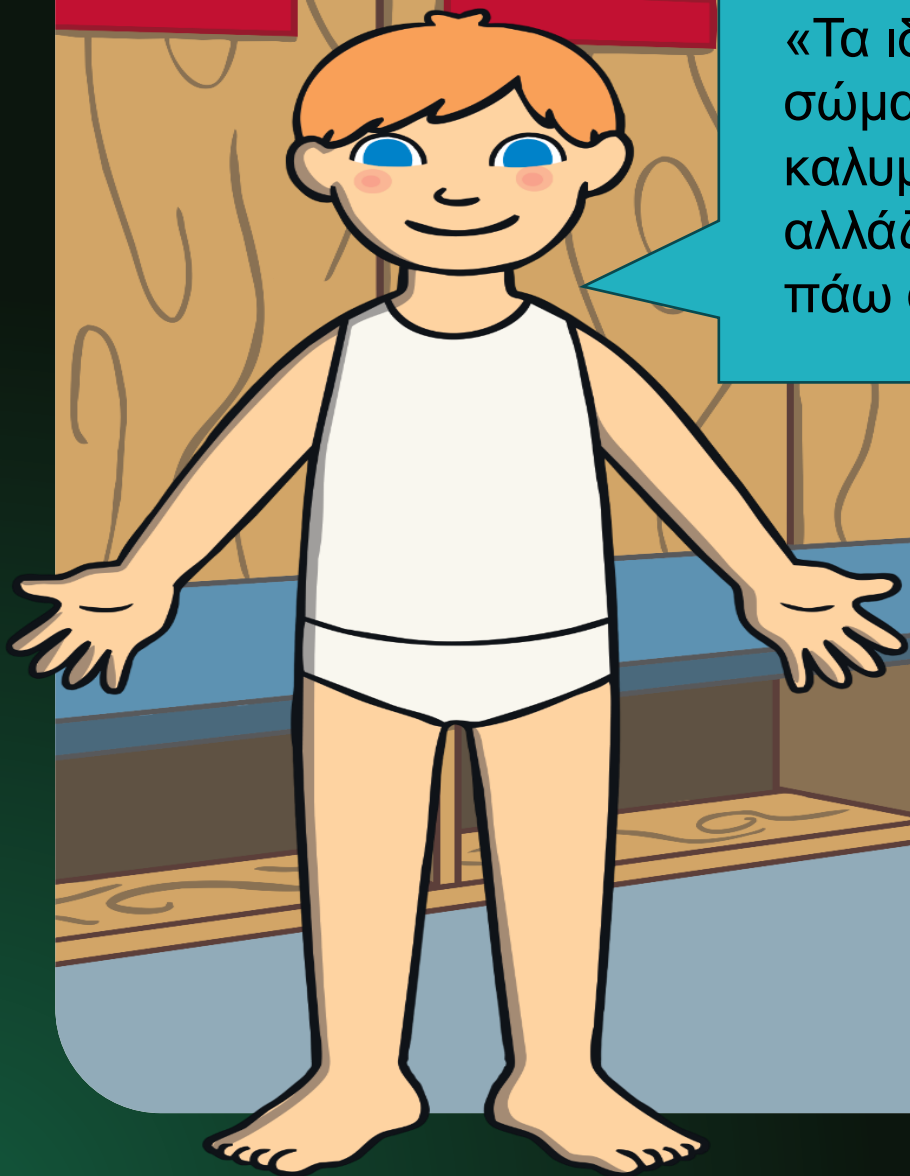

Ολόκληρο το σώμα μου ανήκει
& μπορώ να βάζω **όρια** για αυτό

ΑΓΓΙΓΜΑ
ΚΑΙ
ΟΡΙΑ

Δράση Ενημέρωσης για την Πρόληψη της Παιδικής
Σεξουαλικής Κακοποίησης & τη Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση

«Τα ιδιωτικά μέρη του σώματός μου μένουν καλυμμένα, εκτός όταν αλλάζω ρούχα, πλένομαι ή πάω στην τουαλέτα.»

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΝΙΩΘΕΙ ΑΒΟΛΑ

ΑΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΤΟΤΕ ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ
ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΧΩΡΟ

Προσωπικός
Χώρος

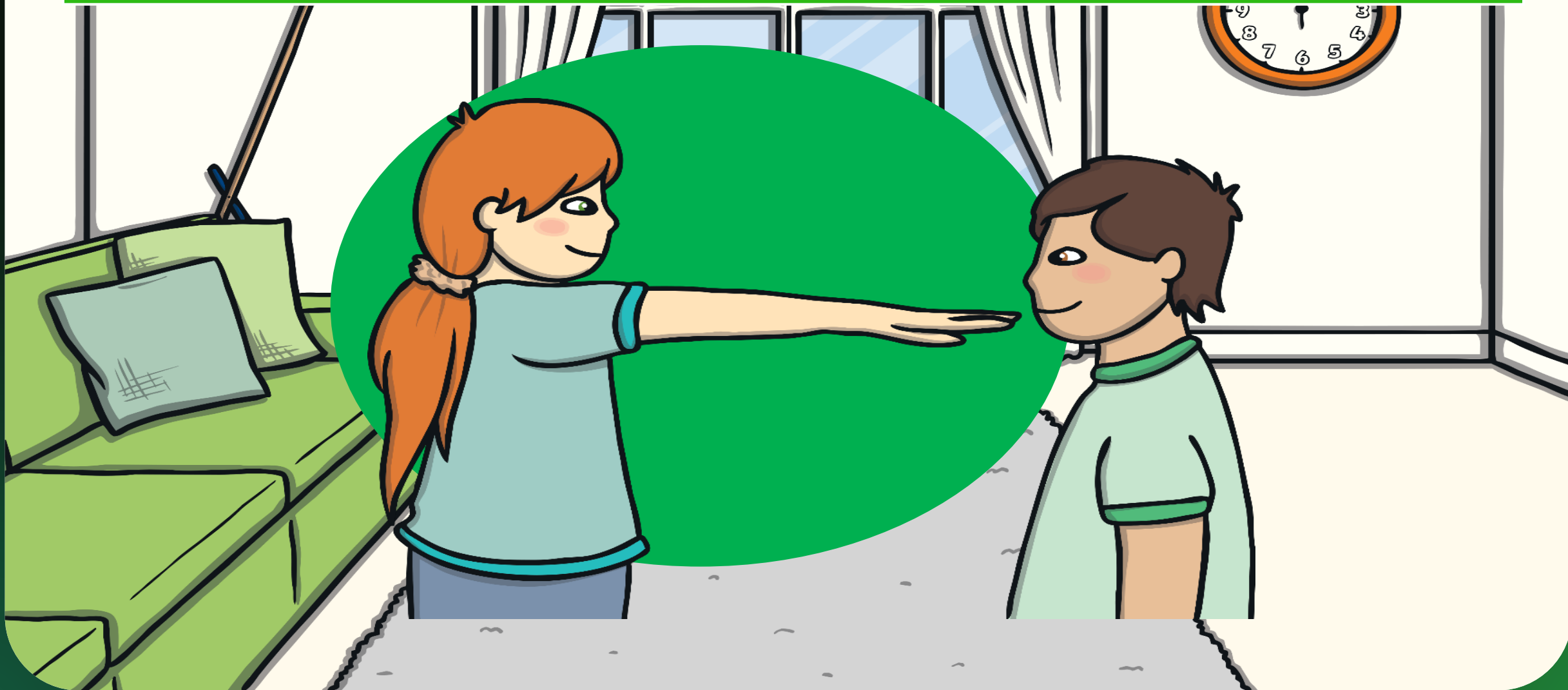

Προσωπικός
Χώρος

ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ!

**ΤΕΝΤΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΧΕΡΙ ΜΑΣ, ΠΕΡΙΠΟΥ ΤΟΣΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΚΡΑΤΑΜΕ, ΓΙΑ
ΝΑ ΜΗΝ ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΧΩΡΟ ΚΑΠΟΙΟΥ**

- Μπορώ να κρατήσω λίγη απόσταση όταν μιλάω με κάποιον.
- Βλέπω πώς νιώθει ο άλλος όταν μιλάω

- Μπορώ να έρθω πολύ κοντά με τον φίλο μου για να του μιλήσω

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Προσωπικός
χώρος

Πολύ Κοντά

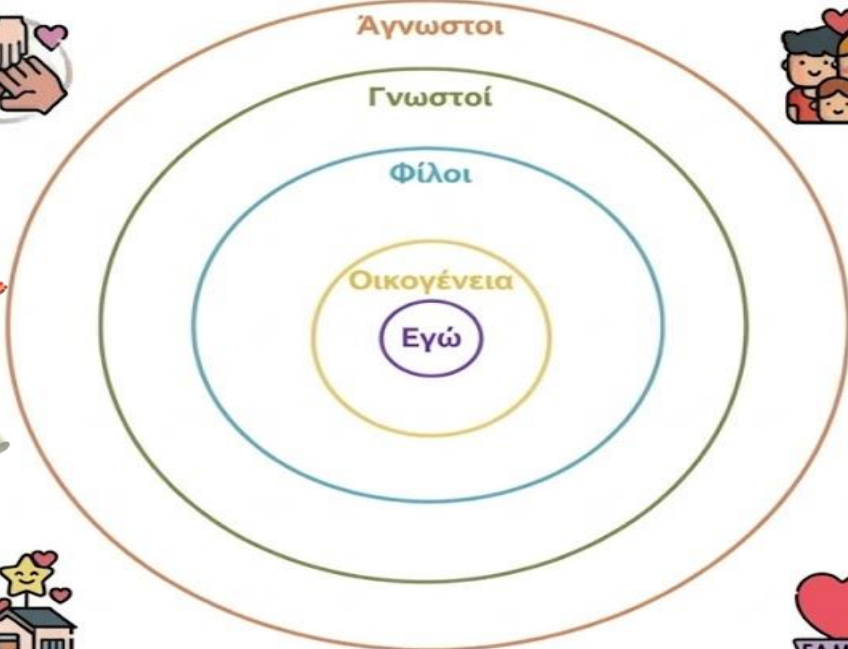
Προσωπικός
χώρος

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καθορισμός Προσωπικών Ορίων

Το παρακάτω διάγραμμα αντιπροσωπεύει τα προσωπικά σου όρια. Υπάρχουν τέσσερις κύκλοι για την οικογένεια, τους φίλους, τους γνωστούς και τους αγνώστους. Γράψε τον αριθμό για κάθε δραστηριότητα παρακάτω σκυλο που δείχνει με ποιον θα ένιωθες άνετα να κάνεις τη δραστηριότητα. Οριομένες δραστηριότητες μπορεί να εμφανίζονται σε περισσότερους από έναν κάκλους.

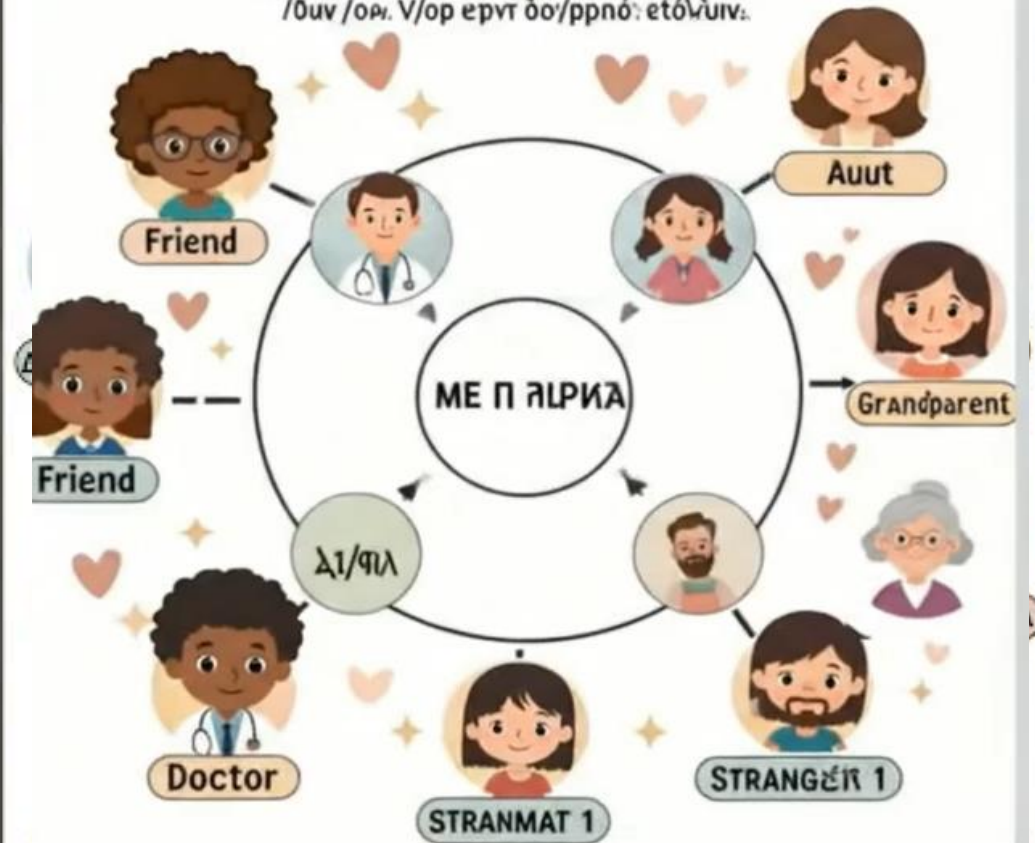
1. Δίνεις αγκαλιά	6. Κρατάς χέρια μαζί τους
2. Μοιράζεσαι μια ανησυχία μαζί τους	7. Μοιράζεσαι ένα σακουλάκι chips
3. Κάνεις χειραψία	8. Δίνεις ευχές για χρόνια πολλά
4. Μοιράζεσαι μαζί τους ένα μυστικό	9. Ζητάς συμβουλή
5. Λες καλημέρα	10. Μπαίνουν/Μπαίνει στα αυτοκίνητο μαζί τους

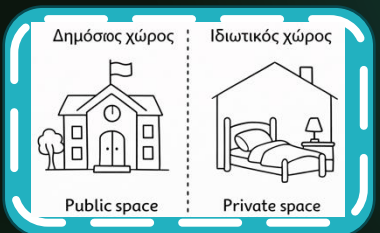

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΜΟΥ

Δραστηριότητα: Κυκλώστε τα άτομα που επιτρέπετε στον προσωπικό σας χώρο. Βάλτε X σε όσους πρέπει να μένουν έξω. Ζωγραφίστε τον εαυτό σας στο κέντρο!

Ιδιον /ορν. V/ορν επρντ δο/ορνό: ετόνλυν.

Δ. Τι κάνω αν κάτι με κάνει να νιώσω άβολα - (Αυτοπροστασία)

Στόχος: ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτοπροστασίας - πώς αντιδρούν και να ζητούν βοήθεια

- Σενάρια ή ρόλοι
- Τι κάνω αν δεν μου αρέσει ένα άγγιγμα
- Το κριτήριο είναι το συναίσθημα = νιώθω άβολα, χωρίς άδεια, ιδιωτικά μέρη
 - Τα τρία βήματα:
 1. λέω όχι
 2. απομακρύνομαι
 3. ζητώ βοήθεια

Δραστηριότητα Ενεργοποίησης

. Τραγούδι συναισθημάτων
<https://www.youtube.com/watch?v=fob20nSX7Mk>

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΑΓΓΙΓΜΑ

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΑΓΓΙΓΜΑ

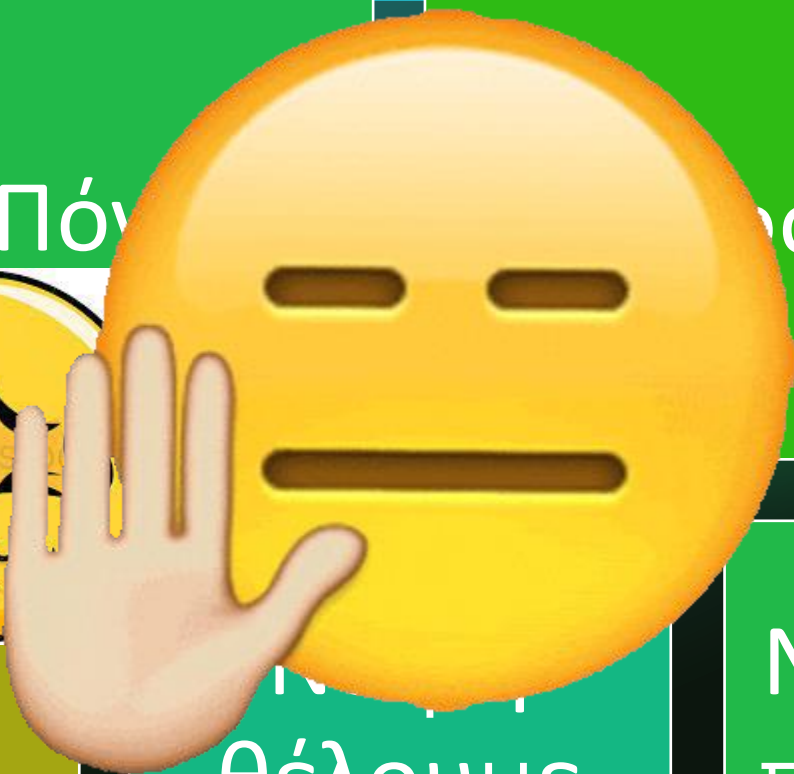

Το κακό άγγιγμα είναι όταν νιώσουμε:

Άβολα

Πόνος

Σοφισ

Λύπη

Φόβο

Να διαρκεί
πολλή ώρα
θέλουμε

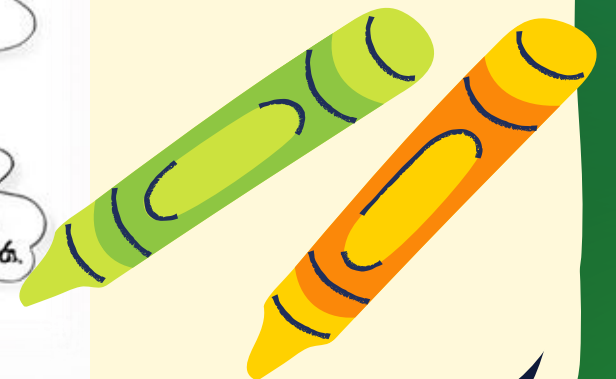
Να διαρκεί
πολλή ώρα

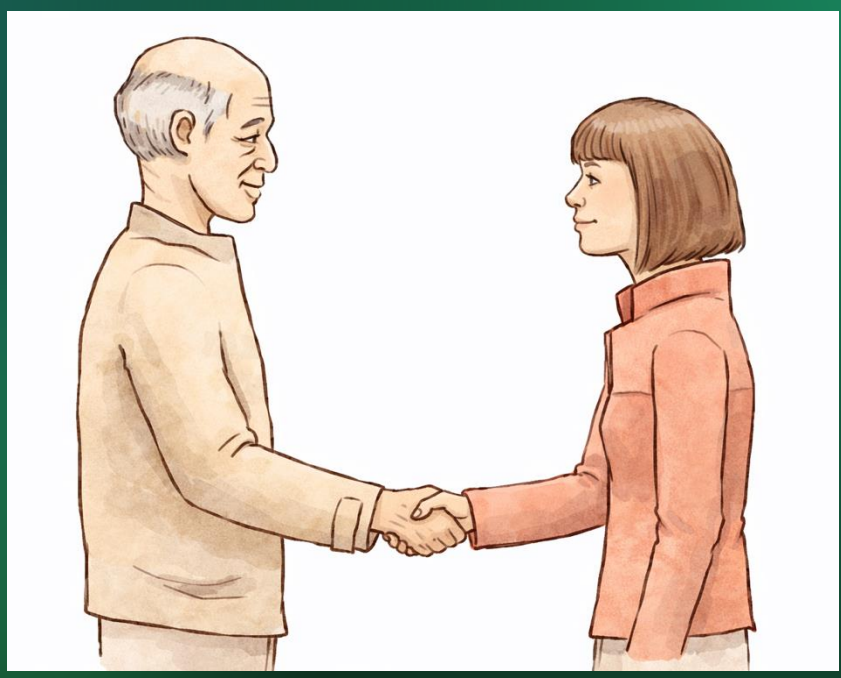

7 σημάδια ότι φοβάσαι ή δεν νιώδεις ασφαλής

7 σημάδια ότι φοβάσαι ή δεν νιώδεις ασφαλής

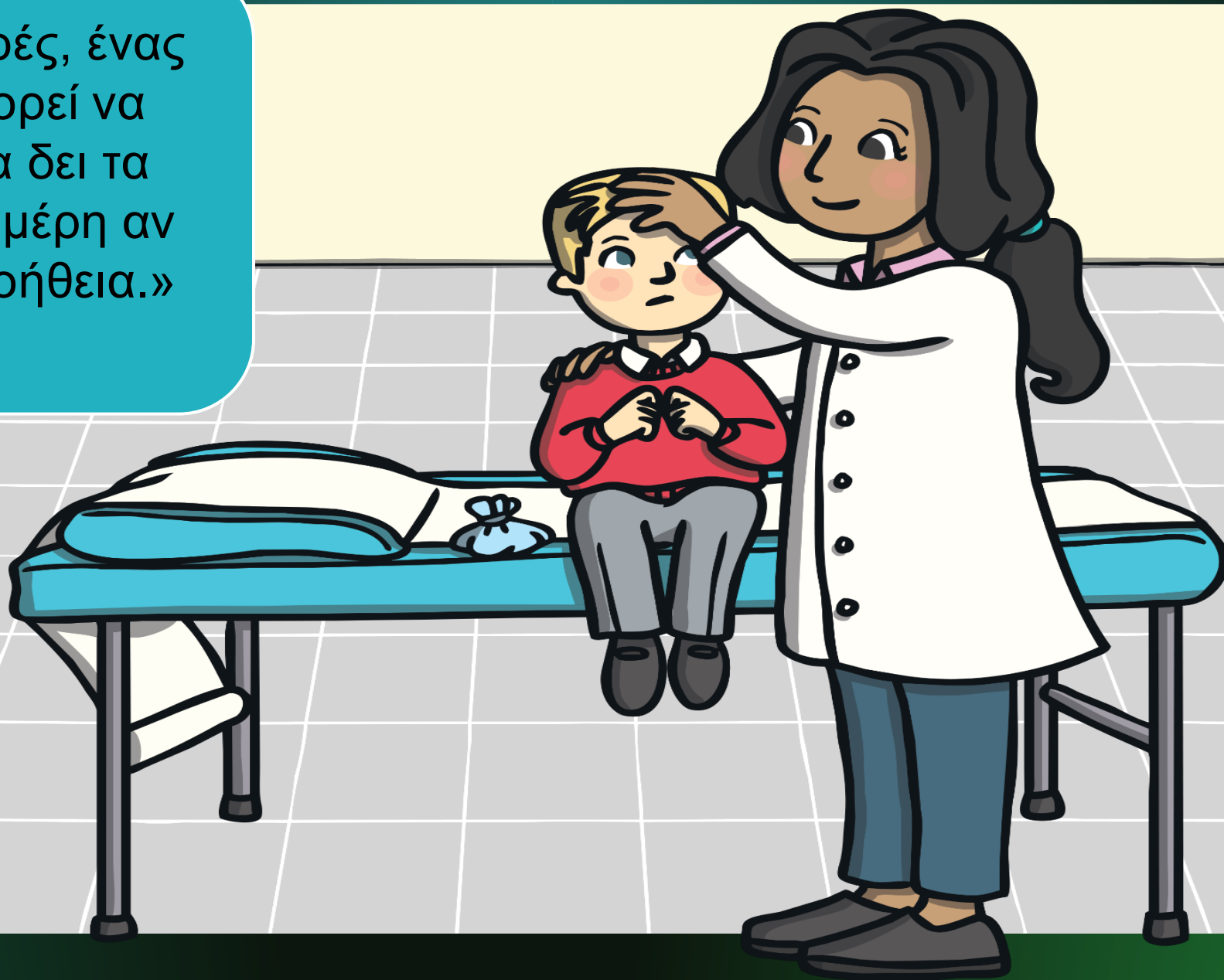

Αν κάποιος μου ζητήσει να κάνω κάτι που με κάνει να νιώθω άβολα, όπως το να βγάλω τα ρούχα μου, θα πρέπει να πω «Όχι».

ΟΧΙ

«Μερικές φορές, ένας
γιατρός μπορεί να
χρειαστεί να δει τα
ιδιωτικά μου μέρη αν
χρειάζομαι βοήθεια.»

Τα μέλη της οικογένειάς μου μπορεί να με βοηθήσουν να πλυθώ και να ντυθώ, και ίσως να δουν τα ιδιωτικά μου μέρη.

Αν δεν θέλω να το κάνουν αυτό, μπορώ πάντα να λέω «Όχι».

H KIKO KAI TO XEPI

- https://www.youtube.com/watch?v=p2H_qEPzOkU

Η ΚΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΧΕΠΙ

ΟΧΙ

ΦΥΓΕ

**ΠΕΣ ΤΟ ΣΕ
ΚΑΠΟΙΟΝ**

Κάρτα
α

Το σώμα μου είναι δικό μου.

Εγώ αποφασίζω ποιος θα έρθει κοντά μου.

Θα πρέπει πάντα να λέω σε έναν ενήλικα που εμπιστεύομαι αν ποτέ νιώθω άβολα.

Όταν βρίσκομαι σε δημόσιο χώρο, γύρω μου υπάρχουν πολλοί

Video + τραγούδι από καθηγήτρια και μαθητές

0:04

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ
ΑΓΓΙΓΜΑ

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟ
ΑΓΓΙΓΜΑ

Υποβολή απαντήσεων

Αλλαγή προτύπου

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ

Ταξινόμηση κατά ομάδα

Σωστό ή Λάθος

Άνοιξε το κουτί

Κουίζ

Κουίζ εικόνας

Εμφάνιση όλων

ΕΚΤΥΠΩΣΙΜΑ

PDF

0:42

 Κατάλληλο άγγιγμα & Ακατάλληλο άγγιγμα

 Μοιραστείτε

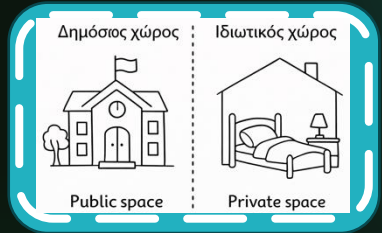
... better lessons quicker

Q Community

Διαδίκτυο και Όρια

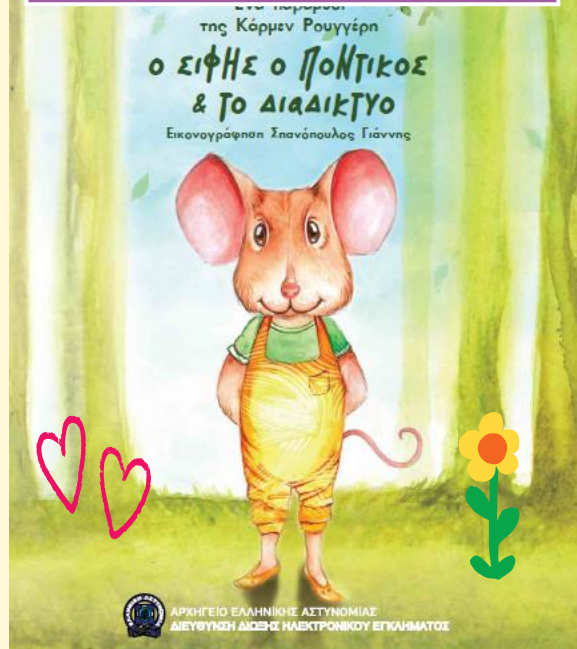
Κλείσιμο - Ανατροφοδότηση Επέκταση;

- Ζάρι - τροχός
- Παιχνίδια
- Θεατράκι – Επέκτασης:
Όρια στο διαδίκτυο

Θεατράκι - Επέκταση

Video + τραγούδι από καθηγήτρια και μαθητές

Το μυστικό της Νίκης

